

Załącznik do uchwały Nr 754/XLV/2014
Rady Miasta Płocka z dnia 25 marca 2014 roku
w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku
za rok 2013

Płock, marzec 2014

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych.....	4
2.1. Zadania zlecone.....	5
2.2. Zadania własne gminy.....	5
2.3. Realizacja świadczeń rodzinnych.....	6
2.4. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej.....	8
3. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej.....	9
3.1. Placówki wsparcia dziennego – świetlice środowiskowe.....	9
3.2. Piecza zastępcza.....	10
3.3. Pomoc dla osób usamodzielnianych.....	11
3.4. Zespoły Pracy Socjalnej.....	11
3.5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej.....	13
4. Pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych.....	15
4.1. Środowiskowy Dom Samopomocy.....	15
4.2. Wsparcie i rehabilitacja społeczna.....	16
4.3. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.....	20
5. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego..	21
6. Integracja społeczna.....	25

1. Wprowadzenie

Misją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym mieszkańców miasta Płocka poprzez wspieranie ich w dążeniu do zaspokajania niezbędnych potrzeb umożliwiających życie w godnych warunkach oraz podejmowanie działań zmierzających do ich usamodzielniania i integracji ze środowiskiem.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, działającą w formie jednostki budżetowej Gminy–Miasto Płock i realizuje zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Realizowane zadania wynikają z ustawy o pomocy społecznej, a także z innych ustaw, m.in.: ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Głównym celem działania MOPS w Płocku jest podejmowanie działań profilaktycznych, rozwojowych, wspomagających i opiekuńczych, umożliwiających osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W omawianym okresie pomocą społeczną objęto łącznie 5 382 rodziny.

Tabela 1. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2012-2013

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	6.342	6.655	5.218	5.382	10.268	10.250
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych (bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę)	48	46	48	46	76	76
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę)	6.332	6.641	5.208	5.368	10.253	10.222
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej*, w tym:	-	-	5.639	5.802	11.044	10.970
wyłącznie w postaci pracy socjalnej	-	-	421	420	776	720

*Przyznanie pomocy w formie pracy socjalnej nie wymaga wydania decyzji administracyjnej (art. 106 pkt. 2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.)

Tabela 2. Powody przyznania pomocy w latach 2012-2013

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2012	2013	2012	2013
Ubóstwo	2.500	2.657	4.338	4.702
Bezdomność	140	149	200	173
Potrzeba ochrony macierzyństwa	46	52	201	191
Bezrobocie	2.973	3.059	5.616	6.066
Niepełnosprawność	1.584	1.622	2.400	2.464
Długotrwała lub ciężka choroba	1.373	1.413	2.123	2.318
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	632	778	1.442	1.795
a) rodziny niepełne	209	252	729	771
b) rodziny wielodzietne	70	77	398	431
Przemoc w rodzinie	22	39	82	127
Alkoholizm	278	305	446	491
Narkomania	28	34	33	50
Trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego	78	78	96	101
Sytuacja kryzysowa	804	458	2.331	1.314

2. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych

Plan wydatków budżetowych na 2013 r. ogółem	62.641.293,62 zł
wykonanie wydatków	61.785.340,98 zł
z tego:	
zadania gminy (plan)	58.549.306,81 zł
wykonanie	57.748.330,68 zł
w tym:	
dotacja celowa (plan)	39.401.604,00 zł
wykonanie	39.265.056,59 zł
zadania powiatu (plan)	4.091.986,81 zł
wykonanie	4.037.010,30 zł
w tym:	
dotacja celowa (plan)	237.500,00 zł
wykonanie	237.499,75 zł

Plan wydatków budżetowych w 2013 roku zrealizowano w 98,6 %.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania PFRON z zakresu rehabilitacji społecznej. W 2013 roku na ten cel miasto Płock otrzymało środki w wysokości 2.903.850,00 zł. Wydatki zrealizowano w 100 %.

Tabela 3. Struktura wydatków realizowanych przez MOPS

Rodzaj zadania	Plan 2013	Wykonanie	% wyk.
Zadania gminy			
Środowiskowe Domy Samopomocy- (dotacja celowa)	534.050	533.268,72	99,0
Środowiskowe Domy Samopomocy – (dofinansowanie gminy)	329.443	295.022,64	89,0
Świadczenia rodzinne (dotacja celowa)	27.824.250	27.701.250,66	99,6
Świadczenia rodzinne (dofinansowanie gminy)	577.664	536.174,10	92,8
Dodatki do świadczeń pielęgnacyjnych	580.270	580.270	100,0
Składki zdrowotne (dotacja celowa)	485.334	484.285,59	99,8
Zasiłki stałe (dotacja celowa)	4.150.000	4.139.321,64	99,7
Zasiłki okresowe (dotacja celowa)	1.890.800	1.890.779,59	100,0
Zasiłki i pomoc w naturze (środki gminy)	3.419.710	3.419.710	100,0
Utrzymanie Zespołów Pracy Socjalnej (dotacja celowa)	1.810.600	1.810.467,45	100,0
Utrzymanie Zespołów Pracy Socjalnej (dofinansowanie gminy)	2.355.222	2.273.042,01	96,5
Utrzymanie MOPS	4.506.129,07	4.415.434,69	98,0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze (dotacja celowa)	310.000	310.000	100,0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze (dofinansowanie gminy)	224.817	192.365,85	85,6
Świetlice środowiskowe	934.904,07	919.877,68	98,4
Posiłek dla potrzebujących (dotacja celowa)	1.790.000	1.790.000	100,0
Posiłek dla potrzebujących (środki gminy)	1.323.500	1.323.080,38	100,0
Hostel – Caritas	30.790	30.790	100,0
Programy na rzecz społeczności romskiej (dotacja celowa)	26.300	25.412,94	96,6
Programy na rzecz społeczności romskiej (dofinansowanie gminy)	27.000	14.244,78	52,8
Prace społeczno-użyteczne	110.283,76	95.116,26	86,2
Przeciwdziałanie narkomanii	5.250	5.244,24	99,9
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	6.140	6134,25	99,9
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (środki gminy)	152.922	138.826,66	90,8
Domy Pomocy Społecznej	2.351.168	2.334.704,30	99,3
Projekt EFS „Rozwiń skrzydła”	705.700,65	615.587,04	87,2
Projekt EFS „KIS – Nowa perspektywa”	402.940	320.925,61	79,4
Projekt EFS „Droga do aktywności”	1.684.119,26	1.546.993,60	91,9
Razem gmina	58.549.306,81	57.748.330,68	98,6

Rodzaj zadania	Plan 2013	Wykonanie	% wyk.
Zadania powiatu			
Usamodzielnianie wychowanków placówek	232.799	232.699,99	99,6
Rodziny zastępcze (środki gminy)	2.234.000,81	2.229.837,57	99,8
Rodziny zastępcze (dotacja celowa)	4.500	4.500	100,0
Mieszkania chronione, OIK (środki gminy)	769.091	734.495,28	95,5
Mieszkania chronione, OIK (dotacja celowa)	3.000	3.000	100,0
Zespół ds. orzekania (dotacja celowa)	230.000	229.999,75	100,0
Zespół ds. orzekania (środki z porozumień)	186.000	186.000	100,0
Zespół ds. orzekania (dofinansowanie gminy)	110.000	110.000	100,0
Obsługa zadań PFRON	72.596	72.596	100,0
Obsługa zadań PFRON (dofinansowanie gminy)	250.000	233.881,71	93,6
Razem powiat	4.091.986,81	4.037.010,30	98,7
OGÓLEM	62.641.293,62	61.785.340,98	98,6

2.1. Zadania zlecone gminy

Tabela 4. Zadania zlecone w latach 2012-2013

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia		Liczba świadczeń*		Kwota świadczeń w zł	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	48	46	10.511	11.024	308.039	310.000
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną	0	0	0	0	0	0

* świadczenie oznacza 1 godz. specjalistycznych usług opiekuńczych

2.2. Zadania własne gminy

Tabela 5. Porównanie udzielonych świadczeń w latach 2012-2013

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia		Liczba świadczeń		Kwota świadczeń w zł	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Zasiłki stałe – ogółem	992	1.030	11.661	10.315	3.471.632	4.139.322
Zasiłki okresowe ogółem	1.901	1.796	10.338	8.743	2.260.098	1.981.107
Schronienie	200	173	23.125	29.168	291.844	384.584
Posiłek – ogółem	2.241	3.330	384.690	283.275	1.604.511	1.678.635
w tym: dla dzieci	1.388	2.482	192.800	136.286	852.775	842.951
Usługi opiekuńcze – ogółem	520	532	263.190	260.607	466.928	3.492.366*
w tym: specjalistyczne	48	46	10.511	11.024	211.586	192.366
Świadczenia zdrowotne	0	0	0	0	0,00	0,00
w tym: osoby bezdomne	0	0	0	0	0,00	0,00
Zasiłki celowe na wydatki powstałe w wyniku zdarzenia losowego	5	3	5	3	16.500	11.510
Sprawienie pogrzebu	30	31	30	31	51.590	48.340
w tym: osoby bezdomne	5	6	5	6	5.100	6.620
Inne zasiłki celowe i w naturze	4.177	4.483	-	-	4.340.449	4 353.258
w tym: zasiłki specjalne celowe	1.005	786	4.055	2.865	556.798	388.905
Odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej	120	119	1.219	1.232	2.171.806	2.334.704

* w 2013 r. uwzględniono kwoty przekazane organizatorom usług bezpośrednio przez Gminę-Miasto Płock

W okresie od stycznia do grudnia 2013 r. roku Dział Świadczeń Socjalnych MOPS przygotował do wypłaty zasiłki stałe dla 1 030 osób łącznie w formie 10 315 świadczeń, na kwotę 4.139.322,00 zł.

W ramach zadań własnych w 2013r. wypłacane były zasiłki okresowe.

W okresie od stycznia do grudnia 2013r. wypłacono zasiłki okresowe finansowane przez budżet gminy na kwotę 90.327,00 zł oraz zasiłki okresowe finansowane z budżetu państwa na kwotę 1.890.780,00 zł.

W przypadku 173 osób zrealizowano obowiązek udzielenia schronienia, a koszt wyniósł 384.584,00 zł.

W ramach zadań własnych na opłacenie posiłków wydatkowano kwotę 1.678.635,00 zł, na realizację 283 275 świadczeń dla 3 330 osób, w tym 2 482 dzieci (na kwotę 842.951,00 zł).

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2013 roku objęto 486 osób (zrealizowano 249 583 godzin usług opiekuńczych).

W 2013 roku wydatkowano 11.510,00 zł na pokrycie kosztów zdarzenia losowego.

Ponadto 31 osobom opłacono pochówek na sumę 48.340,00 zł. (w tym 6 osobom bezdomnym, wydatkując na ten cel kwotę 6.620,00 zł).

4 483 osobom przyznano zasiłki celowe na sumę 4.353.258,00 zł (w tym 1.273.350,00 zł na zakup żywności lub wykupienie posiłków).

W okresie od stycznia do grudnia 2013 roku w Dziale Świadczeń Socjalnych wydano 30 146 decyzji (średnio miesięcznie 2 512 decyzji).

W 2013 roku wpłynęło 547 odwołań, z czego 195 zostało rozpatrzonych w trybie art. 132 Kpa. 300 kwestionowanych decyzji zostało przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymanych w mocy, do ponownego rozpatrzenia SKO skierowało 102 sprawy, w przypadku 4 spraw SKO umorzyło postępowanie odwoławcze. W przypadku 12 odwołań SKO wydało postanowienie w trybie art. 134 Kpa, 10 spraw pozostaje w toku postępowania administracyjnego, 40 odwołań SKO uchyliło i orzekło, co do istoty sprawy, 5 pozostawiło bez rozpatrzenia. W stosunku do ogólnej liczby decyzji - zaskarżonych zostało 1,81 % decyzji.

Ponadto w 2013 r. dokonano 1 043 zgłoszeń i wyrejestrowań dotyczących ubezpieczenia zdrowotnego w przypadku tych świadczeniobiorców, za których MOPS opłaca składki.

2.3. Realizacja świadczeń rodzinnych

Realizacją świadczeń rodzinnych zajmuje się Dział Świadczeń Rodzinnych. Suma wydatków przeznaczonych na świadczenia rodzinne w 2013 r. wyniosła 17.423.256,00 zł (na świadczenia opiekuńcze związane z niepełnosprawnością 8.293.741,00 zł, a na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka 788.000,00 zł). Na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydano łącznie kwotę 8.551.240,00 zł.

Tabela nr 6 przedstawia szczegółową analizę wydatków, odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych oraz ilość świadczeń wg poszczególnych ich rodzajów.

Tabela 6. Wydatki na świadczenia rodzinne oraz środki z tytułu zwrotu świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych za 2013 rok

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatkowana kwota w zł	Kwota odzyskanych świadczeń w zł	Liczba przyznanych świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne z dodatkami w tym:	8.341.515	110.584	76.688
1.1.	Zasiłki rodzinne	5.478.717	68.138	55.318
1.2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	2.862.798	42.446	21.370
	Urodzenia dziecka	315.000	753	315
	Opieki nad dzieckiem w czasie korzystania z urlopu wychowawczego	461.268	9.627	1.175
	Samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0	0	0
	Samotnego wychowywania dziecka	823.660	14.931	4.710
	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w tym z tytułu:	330.540	2.415	4.389
	a) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5-go roku życia	61.740	227	1.029
	b) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5-go roku życia	268.800	2.188	3.360

	Rozpoczęcia roku szkolnego	347.200	6.796	3.472
	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w tym z tytułu:	4.330	0	49
	a) na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	4.230	0	47
	b) na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	100	0	2
	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	580.800	7.924	7.260
2.	Świadczenia opiekuńcze w tym:	8.293.741	25.595	42.079
	Zasiłki pielęgnacyjne	5.425.686	17.782	35.462
	Świadczenia pielęgnacyjne	2.671.054	7.713	4.790
	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	179.200	100	1.792
	Specjalny zasiłek opiekuńczy	17.801	0	35
3.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	788.000	423	788
	RAZEM	17.423.256	136.602	119.555

W 2013 roku w Dziale Świadczeń Rodzinnych obsługiwanych było średnio 5 500 rodzin miesięcznie w związku z wypłatą świadczeń rodzinnych, w tym około 475 rodzin średnio miesięcznie korzystało z pomocy w postaci świadczenia pielęgnacyjnego do 30 czerwca 2013 r. Od 1 lipca 2013 r. z tej pomocy korzystało około 320 rodzin miesięcznie, ponieważ ponad 150 rodzin straciło prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku ze zmianą ustawy o świadczeniach rodzinnych. Tylko kilka rodzin uzyskało prawo do nowego świadczenia tj. specjalnego zasiłku opiekuńczego. Pozostałe rodziny nie nabyły prawa do ww. świadczenia z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego oraz niespełnienie warunku rezygnacji z zatrudnienia, w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Ponadto w omawianym okresie 2 956 osób średnio miesięcznie objętych było pomocą w postaci zasiłku pielęgnacyjnego. W tym samym okresie pomocą o charakterze alimentacyjnym objętych było średnio miesięcznie 1 861 dzieci.

W związku z toczącymi się w 2013 r. postępowaniami administracyjnymi odzyskano łącznie 186.976,00 zł nienależnie pobranych świadczeń (w tym świadczenia rodzinne na kwotę 136.602,00 zł oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę 49.474,00 zł).

W Dziale Świadczeń Rodzinnych systematycznie prowadzono postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. W bazie danych zarejestrowanych jest około 2 000 dłużników, przy czym dla blisko 900 dłużników Prezydent Miasta Płocka, z którego upoważnienia działa Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku, jest organem właściwym dłużnika. Przy współpracy z InfoMonitorem-Biurem Informacji Gospodarczej S.A. w zakresie zobowiązań dłużników alimentacyjnych, podczas ostatniego przesyłu danych w omawianym okresie przekazano informacje o zaległych zobowiązaniach 1 585 dłużników alimentacyjnych.

W efekcie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych w 2013 roku odzyskano 966.473,97 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co stanowi 11,30 % ogólnej kwoty wypłaconych w tym czasie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2013 roku z powodu zgonów dłużników alimentacyjnych wygasły należności dłużników wobec Skarbu Państwa na łączną kwotę 1.338.604,00 zł. W tym czasie w 448 sprawach wszczęto postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz wydano 296 decyzji w tym zakresie.

W ramach prowadzonych postępowań skierowano 170 wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego oraz złożono 189 wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego.

W omawianym okresie wydano 12 127 decyzji administracyjnych (średnio miesięcznie 1 011). Wpłynęły 122 odwołania, z czego 3 zostały rozpatrzone w trybie art.132 Kpa, pozostałe zostały

skierowane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w trybie art. 133 Kpa. W stosunku do ogólnej liczby wydanych w 2013 roku decyzji administracyjnych zaskarżonych zostało 1 % decyzji.

Ponadto w związku z rządowym programem wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego w okresie od kwietnia do grudnia 2013 r. dla około 311 rodzin przyznano i wypłacono 2 795 świadczeń w wysokości 200,00 zł miesięcznie, na łączną kwotę 559.000,00 zł.

2.4. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej

W ramach realizacji rządowego programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce w roku 2013 realizowano trzy projekty:

„Przedszkole, jako możliwość zapewnienia dzieciom romskim właściwych warunków prawidłowego rozwoju oraz przygotowania do rozpoczęcia nauki w szkole”

W ramach projektu edukacją przedszkolną objętych zostało dziewięć dzieci z płockiej społeczności romskiej, którym sfinansowano pobyt w przedszkolu z pełnym wyżywieniem, koszt zajęć dodatkowych (rytmika, gimnastyka korekcyjna, język angielski, nauka tańca towarzyskiego). Poprzez edukację przedszkolną dzieci miały możliwość pokonania barier edukacyjno-adaptacyjnych i przygotowania do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej w systemie zintegrowanym.

W ramach projektu w grudniu 2013 r. zorganizowano 5 „spotkań z kulturą i sztuką” dla 40-osobowej grupy dzieci romskich w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz ich romskich opiekunów. Łącznie w spotkaniach wzięło udział 28 dzieci i 12 opiekunów. Spotkania odbywały się w Muzeum Mazowieckim w Płocku, Teatrze Dramatycznym oraz NoveKino Przedwiośnie.

Na zakończenie projektu dla 7 dzieci uczęszczających do przedszkoli dokonano zakupu tzw. „pakietów edukacyjnych”.

„Asystent edukacji romskiej”

Przy realizacji tego zadania zaangażowano osobę ze społeczności romskiej, zatrudnioną w charakterze asystenta edukacji romskiej. Do najważniejszych zadań asystenta edukacji romskiej należą: wszechstronna pomoc uczniom romskim w kontaktach ze środowiskiem szkolnym, współpraca z rodzicami, współpraca ze szkołą.

Łącznie w okresie sprawozdawczym asystent swoim wsparciem objął 24 dzieci romskich ze szkół podstawowych i gimnazjów.

„Podręczniki i przybory szkolne dla uczniów romskich przełamaniem bariery finansowej dla ukończenia szkoły”

W ramach realizacji projektu dokonano zakupu podręczników i artykułów szkolnych oraz niezbędnej odzieży i obuwia dla 20 uczniów romskich ze szkół podstawowych i gimnazjów z terenu miasta Płocka. Realizacja projektu oparta była na zaangażowaniu rodziców romskich do współdecydowania o zawartości wyprawki szkolnej swoich dzieci (trening gospodarowania). Zakupy miały charakter indywidualny, co przyczyniło się do większej dbałości o zakupione w ramach projektu podręczniki i przybory szkolne. Wypracowany dotychczas model współpracy ze środowiskiem romskim sprawdził się.

3. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- terapii i mediacji,
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji w formie grup wsparcia lub grup samopomocowych.

Wsparcie rodziny może odbywać się poprzez:

- przydzielenie rodzinie asystenta rodziny,
- objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego,
- objęcie rodziny pomocą rodziny wspierającej.

Asystent rodziny to osoba, która wspiera rodzinę w jej codziennym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych, aby w przyszłości jej członkowie samodzielnie potrafili pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza te dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania i za jej zgodą.

W 2013 roku zadania z asystentury rodziny realizowało w Płocku 7 asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Płocku. W tym okresie asystenci rodziny pracowali z 62 rodzinami, z czego z 17 rodzinami na wniosek sądu.

W ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 – asystent rodziny, Gmina-Miasto Płock uzyskała dotację celową z budżetu Państwa w wysokości 147.620,00 zł – przeznaczoną na dofinansowanie do wynagrodzeń asystentów rodziny.

3.1. Placówki wsparcia dziennego – świetlice środowiskowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku prowadził 7 świetlic środowiskowych, do których uczęszczało 151 dzieci w wieku od 3 do 16 roku życia. Placówki czynne były przez cały rok, od poniedziałku do soboty, nie mniej niż 6 godzin dziennie. Czas pracy placówek dostosowano do potrzeb i oczekiwań zarówno dzieci, jak i rodziców. Pobyt w placówce był nieodpłatny. W trakcie zajęć świetlicowych dzieci miały zapewniony, co najmniej jeden posiłek, dostosowany do pory dnia.

Łącznie we wszystkich placówkach wsparcia dziennego prowadzonych przez MOPS zatrudnionych było 14 wychowawców. Wszyscy wychowawcy spełniali wymogi ustawowe dotyczące kwalifikacji.

Praca w świetlicach odbywała się zgodnie z zatwierdzonymi regulaminami placówek oraz rocznymi planami pracy. Dzieci uczęszczające do świetlic brały udział w zajęciach tematycznych, plastyczno - technicznych, sportowo - rekreacyjnych, relaksacyjnych. Stałym elementem programów realizowanych w świetlicach były zabawy integracyjne.

Poza pomocą edukacyjną udzielaną w świetlicach dzieci uczęszczające do świetlic brały udział m. in. w:

- wyjściach do Teatru Dramatycznego w Płocku na spektakle „Przygody Koziołka Matołka”, „Królewna Śnieżka”, „Calineczka”,
- zajęciach w Płockim Ogrodzie Zoologicznym,
- zajęciach „Bezpieczne zabawy zimą” oraz w trakcie wakacji „II Wakacyjnej Przygodzie z Bezpieczeństwem”, organizowanych przez Straż Miejską,

- zajęciach organizowanych przez Filie Książnicy Płockiej,
- wyjściach do kina,
- projekcie Galerii „OTO JA”, w ramach którego przeprowadzono zajęcia socjoterapeutyczne, plastyczne, fotograficzne, oraz Street Art,
- zajęciach plastycznych organizowanych przez Galerię Sztuki Dzieci i Młodzieży POKiS,
- zajęciach z pomocy przedmedycznej „Każdy może pomóc”, prowadzonych przez Fundację „Na Horyzoncie”,
- grach miejskich, organizowanych przez Fundację „Na Horyzoncie”: „Przygoda z ekologią”, „Moja mała Ojczyzna Płock”, „Wiszące wyzwanie”,
- wycieczkach po Płocku, zajęciach na basenie i innych obiektach sportowych,
- akcji w ramach Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” pt. „Piękno budzi nadzieję. Nie potrzebujemy do szczęścia używek”,
- uroczystościach okazjonalnych związanych z obchodami różnych świąt,
- innych imprezach dla dzieci organizowanych na terenie miasta Płocka,
- konkursach tematycznych.

W maju 2013 roku ponownie rozpoczęła swoją działalność Świetlica Środowiskowa Nr 9, która wraz ze zmianą adresu zmieniła również nazwę na „Pozytywka”. Placówka funkcjonuje od poniedziałku do piątku i jest przeznaczona dla 15 dzieci.

W ramach prowadzonych zajęć profilaktycznych zrealizowano dwa projekty dofinansowane z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

- VII Spartakiada pod hasłem: „Raz wesoło, raz sportowo, ale zawsze zdrowo!”,
- „Wyczaruj razem z nami – każdy to potrafi cz. II” - warsztat prac ręcznych, jako metoda profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.

W okresie sprawozdawczym Świetlica Środowiskowa Nr 8 i Świetlica Środowiskowa Nr 13 ponownie przystąpiły do Kampanii UNICEF „Wszystkie Kolory Świata”. Dochód ze sprzedaży samodzielnie uszytych laleczek został przeznaczony na zakup szczepionek dla dzieci w Czadzie. Kontynuowana była współpraca z Przedszkolem Miejskim Nr 11 w Płocku. Świetlica Środowiskowa Nr 13 „Słoneczny Krąg” nawiązała współpracę z Fundacją Portal FM Pomagamy Dzieciom.

3.2. Piecza zastępcza

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

W 2013 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku objął pomocą 145 rodzin zastępczych, w których przebywało 201 dzieci, w tym:

- 106 rodzin spokrewnionych, w których przebywało 134 dzieci,
- 34 rodziny niezawodowe, w których przebywało 46 dzieci,
- 5 zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało 21 dzieci.

Zgodnie z postanowieniami Sądu utworzono 17 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 25 dzieci.

Od lipca 2013 roku, na podstawie zawartej umowy, w mieście zaczęła funkcjonować nowa (piąta) zawodowa rodzina zastępcza, w której do 31 grudnia 2013 r. umieszczono 4 dzieci. W ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 – program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w 2013 r., Gmina-Miasto Płock uzyskała dotację celową

z budżetu Państwa w wysokości 4.500,00 zł, przeznaczoną na dofinansowanie do wynagrodzenia ww. rodziny zastępczej.

Ponadto utworzono 2 rodziny pomocowe, w których przebywało 4 dzieci.

Rodziny pomocowe to nowa forma opieki nad dzieckiem wprowadzona zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Rodzina pomocowa przejmuje opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka.

3.3. Pomoc dla osób usamodzielnianych

Priorytetem, tak jak w latach ubiegłych w odniesieniu do usamodzielnianych wychowanków, było podejmowanie przez pracowników Ośrodka wszelkich kroków, zmierzających do ich życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem.

Wychowankom, którzy opuścili rodziny zastępcze udzielono pomocy w następującej formie:

- zasiłku z tytułu kontynuowania nauki – 76 osobom,
- zasiłku na usamodzielnienie – 14 osobom,
- wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 12 osobom.

Pomocy w usamodzielnieniu udzielono również wychowankom placówek opiekuńczo - wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz zakładów poprawczych w postaci:

- zasiłku z tytułu kontynuowania nauki – 41 osobom,
- zasiłku na usamodzielnienie – 10 osobom,
- zasiłku na zagospodarowanie – 4 osobom,
- wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 12 osobom.

Potrzeby w zakresie zabezpieczenia odpowiednich warunków mieszkaniowych realizowano poprzez umożliwienie pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze zamieszkania w mieszkaniach chronionych.

Tabela 7. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba umieszczonych w nich dzieci w 2013 r.

Typ rodzin	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Wydatkowana kwota (wynagrodzenia i świadczenia w zł)
Rodziny zastępcze spokrewnione	106	134	953.870
Rodziny zastępcze niezawodowe	34	46	516.257
Rodziny zastępcze zawodowe	5	21	281.396
Razem	145	201	1.751.523

Tabela 8. Liczba usamodzielnianych wychowanków w 2013 roku wraz z poniesionymi wydatkami

Usamodzielniani wychowankowie	Liczba osób	Wydatkowana kwota w zł (pomoc z tytułu kontynuowania nauki, pomoc na zagospodarowanie, pomoc na usamodzielnienie)
Wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze	81	421.262
Wychowankowie opuszczający placówki opiekuńczo-wychowawcze	48	236.000
Razem	130	657.262

3.4. Zespoły Pracy Socjalnej

Najczęstszymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej, podobnie jak w latach ubiegłych, były: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Pracownicy socjalni poszczególnych Zespołów Pracy Socjalnej prowadzili pracę m.in. w oparciu o kontrakt socjalny, zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z 8 listopada 2010r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010r., Nr 218, poz. 1439) – w omawianym okresie zawarto 62 kontrakty.

Ponadto pracownicy socjalni:

- występowali z wnioskami o przyznanie asystenta rodziny - 47 wniosków,
- dokonywali naboru osób korzystających z pomocy społecznej, pozostających bez zatrudnienia do projektów EFS: „Droga do aktywności”, „Rozwiń Skrzydła”, „KIS – Nowa Perspektywa”,
- uczestniczyli w naborze i weryfikacji osób kwalifikowanych do projektu pn. „E – Integracja mieszkańców Płocka zagrożonych wykluczeniem cyfrowym”,
- prowadzili nabór osób bezrobotnych na warsztaty prowadzone przez Mobilne Centrum Informacji Zawodowych OHP - wytypowano 23 osoby,
- dokonali kwalifikacji do projektu „Nowy Start z Nowymi Perspektywami – program wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” - wytypowano 9 osób,
- prowadzili kwalifikacje na warsztaty „Spadochron” (IV edycja) - zakwalifikowano 17 osób,
- uczestniczyli w naborze i realizacji projektów przygotowanych przez MOPS - „Piknik w Ogrodzie” (do udziału wytypowano 136 osób) oraz „Teraz Seniorzy” - zakwalifikowano 40 osób.

Zespoły Pracy Socjalnej realizowały projekty socjalne:

- „Radosne Świąta”, w ramach którego 60 dzieci otrzymało paczki świąteczne,
- „Ubierz Malucha”, w wyniku którego 30 dzieci otrzymało pomoc w naturze w postaci ubrań, obuwia, art. dziecięcych.

Pracownicy socjalni prowadzili bieżącą współpracę z Urzędem Miasta Płocka oraz organizacjami i instytucjami, w wyniku której:

- wydano 222 karty aktywnego poszukiwania pracy osobom uprawnionym (w uzgodnieniu z Miejskim Urzędem Pracy),
- 737 osób wytypowano do prac społecznie użytecznych,
- 43 dzieci i młodzieży z rodzin korzystających z pomocy Ośrodka zakwalifikowano na wypoczynek letni w ramach programu profilaktyczno-terapeutycznego „Pogodne Lato”, realizowanego przez Związek Harcerstwa Polskiego,
- 153 dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem, przemocą, narkomanią oraz trudną sytuacją dochodową wyjechało na wypoczynek letni, 26 dzieci wyjechało na ferie zimowe nad morzem (w ramach współpracy z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka),
- 50 dzieci wytypowano do udziału w zajęciach w czasie ferii zimowych w ramach projektu „Płock- zdrowo i wesoło na sportowo”,
- dofinansowano wyjazd sportowców na zgrupowanie zimowe (współpraca z Młodzieżowym Stowarzyszeniem Sportu „Wisła Płock”),
- podopieczni Ośrodka uczestniczyli w pikniku oraz zwiedzaniu miasta Płocka (w ramach współpracy z Płockim Stowarzyszeniem Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera),
- 19 dzieci z rodzin dotkniętych trudną sytuacją otrzymało paczki świąteczne ze słodyczami (współpraca z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym),
- 1 rodzina wielodzietna została obdarowana paczką zawierającą odzież, obuwie i środki czystości (w ramach współpracy z Prywatnym Liceum Plastycznym),
- w ramach współpracy z Radą osiedla Kochanowskiego 50 osób korzystających z pomocy Ośrodka uczestniczyło w wigilii, a w ramach współpracy z Radą osiedla Wyszogrodzka – 46 osób,
- dzieci z rodzin korzystających z pomocy zostały obdarowane artykułami szkolnymi na rozpoczynający się rok szkolny 2013/2014 (współpraca z wolontariatem pracowniczym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych),

- 25 dzieci w wieku do 6 miesięcy wytypowano do projektu „Od serducha dla malucha” (współpraca z plockim Centrum Wolontariatu). Rodziny przez 12 miesięcy otrzymywały pieluchy jednorazowe dla dzieci.
- 40 rodzin wytypowano do projektu „Szlachetna paczka” (współpraca ze stowarzyszeniem „Wiosna”).

3.5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w ramach swojej działalności prowadzi „Pokój Przyjaznych Przesłuchań”, Dom dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie (Hostel) oraz Mieszkanie Chronione. Ponadto koordynuje pracę Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i zapewnia jego obsługę organizacyjną.

W 2013 roku z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystało **1160 osób (739 rodzin)**, w tym: 472 osoby korzystające z pomocy doraźnej OIK (385 rodzin), 7 osób przebywających w Mieszkanium Chronionym (3 rodziny), 23 osoby przebywające w Domu dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie (13 rodzin), 29 osób przebywających w Noclegowni dla Kobiet (18 rodzin) oraz 640 osób korzystających z pomocy w ramach procedury „Niebieskie Karty” (320 rodzin).

Osoby znajdujące się w kryzysie zgłaszały problemy związane z:

• przemocą domową	360 (ilość rodzin)
• przemocą wobec dzieci	25
• nadużywaniem alkoholu	31
• współuzależnieniem	18
• konfliktami: rodzinnym lub sąsiedzkim	38
• trudnościami wychowawczymi	9
• problemami rodzinnymi i małżeńskimi	29
• problemami emocjonalnymi	36
• próbami i myślami samobójczymi	7
• DDA	6
• gwałtem i przemocą seksualną	2
• uzależnieniem od hazardu	1
• kryzysem utraty i żałoby	4
• problemami proced. w sądzie i innymi prawnymi	215
• problemami emocjonalnymi dzieci	18
• zaniedbywaniem osoby starszej	6
• długotrwałą chorobą	9
• niepełnosprawnością	5
• problemami socjalno – bytowymi	31
• cyberstalkingiem	1
• agresją	2
• zaniedbywaniem dzieci	2

Tabela 9. Formy pomocy stosowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Formy pomocy stosowane przez OIK	Ilość podjętych działań
porada psychologiczna	61
porada pedagogiczna	27
terapia	213
wsparcie emocjonalne	175
informacja, edukacja	95
interwencje w środowisku	45
porada prawna	215
mediacje	7

➤ **Schronienie**

OIK objął pomocą w postaci zapewnienia schronienia rodziny, które z powodu doświadczania przemocy domowej musiały opuścić swoje miejsce zamieszkania, tj.:

- Osoby przebywające w Noclegowni 18 (w tym 10 dzieci)
- Osoby przebywające w Domu dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie 23 (w tym 10 dzieci)
- Osoby przebywające w Mieszkanium Chronionym 7 (w tym 4 dzieci)

Do 31 lipca 2013 r. w Mieszkanium Chronionym przebywała 3 osobowa rodzina, wychodząca z problemu przemocy domowej. Od 1 sierpnia 2013 r. w Mieszkanium Chronionym przebywają 2 rodziny (łącznie 4 osoby).

➤ **Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**

Głównym zadaniem Zespołu jest koordynowanie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”. W ramach Zespołu powołano grupy robocze pracujące bezpośrednio z rodzinami, których koordynatorami są pracownicy – konsultanci OIK.

- Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, 320
(w tym liczba procedur wobec osób nieletnich). 5
- Liczba osób, którym udzielono pomocy w ramach procedury. 640
- Liczba powołanych Grup Roboczych. 300
- Liczba spotkań Grup Roboczych. 1.037

- W 2013 r. w **Pokoju Przyjaznych Przesłuchań**, udostępnianym sądom i prokuraturze, odbyło się 26 przesłuchań z udziałem 38 dzieci.

➤ **Punkt Konsultacyjny**

W ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej funkcjonował Punkt Konsultacyjny dla mieszkańców miasta Płocka, dostępny w godzinach popołudniowych. W ramach Punktu dyżur pełniło 6 specjalistów: psycholog, 2 prawników, terapeuta uzależnień, mediator rodzinny, osoba prowadząca Grupę Wsparcia dla Kobiet.

Z konsultacji w Punkcie skorzystało **279** osób, udzielono łącznie **393** porad i konsultacji, w tym:

- konsultacje psychologiczne 45 osób 74 konsultacje
- mediacje rodzinne 26 osób 31 konsultacji
- porady prawne 147 osób 209 porad
- konsultacje w zakresie terapii uzależnień 45 osób 79 konsultacji

Dodatkowo odbyły się 32 spotkania Grupy Wsparcia dla Kobiet z udziałem 16 osób.

Punkt Konsultacyjny funkcjonował od marca do grudnia 2013 r.

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS współpracuje z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pracownicy OIK wystosowali 12 wniosków o objęcie przymusowym leczeniem odwykowym. Ponadto wystosowano 19 pism do Sądu, w tym: 11 wniosków o wgląd w sytuację rodziny, 8 informacji dot. rodziny na pisemną prośbę Sądu oraz 1 zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa znęcania się, skierowane do Prokuratury.

- Pracownicy OIK wspólnie z Urzędem Miasta Płocka, Towarzystwem Psychoprofilaktycznym w Warszawie, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinom „Tygiel” w Płocku oraz Akademickim Liceum Ogólnokształcącym w Płocku zorganizowali w grudniu 2013 r. konferencję dla płockich instytucji i organizacji pt. „Z opieki w dorosłość – model usamodzielniania”. Konferencja odbyła się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Płocka.

4. Pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych

4.1. Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy typu A

Środowiskowy Dom Samopomocy typu A realizuje działania skierowane do osób z zaburzeniami psychicznymi, mających trudności z kształtowaniem swoich stosunków z otoczeniem, poprzez codzienne aktywizowanie, usamodzielnianie i integrację społeczną. Działania zapewniają wsparcie społeczne, pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywaniu problemów, poprzez wszechstronne oddziaływania wspierająco – aktywizacyjne.

W 2013 r. z pobytu w Środowiskowym Domu Samopomocy typu A skorzystało 45 osób (5 osób się usamodzielniało - w tym 4 podjęły pracę).

Działalność Domu finansowana jest, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, w ramach dotacji celowych z budżetu Wojewody Mazowieckiego. Dom dofinansowywany jest również ze środków własnych gminy.

W ŚDS prowadzone są zajęcia wspierająco – aktywizacyjne w pracowniach:

- kulinarniej,
- plastyczno – krawieckiej,
- gimnastyczno – rekreacyjnej,
- tkacko – koronczarskiej.

Poprzez realizację powyższych zajęć osoby chore psychicznie uczą się poprawnego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym, nabywają umiejętności życia dnia codziennego i realizacji zadań życiowych.

Środowiskowy Dom Samopomocy typu B

Środowiskowy Dom Samopomocy typu B jest placówką pobytu dziennego dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Celem Domu jest kompensowanie skutków niepełnosprawności poprzez: prowadzenie działań wspierająco-aktywizujących, zmierzających do osiągnięcia przez osoby niepełnosprawne intelektualnie jak największej samodzielności i zaradności życiowej, stwarzanie warunków do aktywnego funkcjonowania, samorealizacji, rozwijania zainteresowań, uczenie poprawnego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym, wspieranie uczestników i ich rodzin w sytuacjach trudnych i kryzysowych, integrację osób niepełnosprawnych z osobami sprawnymi.

W 2013 r. z pobytu w Środowiskowym Domu Samopomocy typu B skorzystało 15 osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Uczestnicy Domu podzieleni są na trzy grupy wspierająco-aktywizacyjne.

Na terenie ŚDS działały 3 pracownie terapeutyczne, a zatrudnieni w nich instruktorzy terapii zajęciowej prowadzili zajęcia wg opracowanych miesięcznych harmonogramów:

- pracownia gospodarstwa domowego,
- pracownia ruchowo-gimnastyczna,
- pracownia wspomaganie rozwoju (rehabilitowane są w niej osoby z głębokim upośledzeniem).

Uczestnicy mieli zagwarantowaną możliwość uczestniczenia w imprezach, spotkaniach kulturalno-oświatowych organizowanych na terenie Domu, a także poza nim. Dom umożliwiał realizację potrzeb kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych swoich uczestników.

4.2. Wsparcie i rehabilitacja społeczna

W ramach Działu Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej MOPS organizowano następujące formy pomocy:

- **Udzielanie pomocy instytucjonalno - opiekuńczej osobom i rodzinom** - łącznie przygotowano 220 projektów decyzji w sprawach umieszczenia i ustalenia odpłatności w domu pomocy społecznej. Zawarto 25 umów z członkami rodzin o ponoszenie opłaty za umieszczenie w DPS-ach.
W 2013 r. 119 mieszkańców Płocka przebywało w 20 domach pomocy społecznej tj.: 20 osób w DPS „Przyjaznych Serc” w Płocku oraz 99 osób w 19 domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów. Ponadto na bieżąco prowadzona była praca socjalna z osobami i rodzinami ubiegającymi się lub przebywającymi w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych.
- **Udzielanie pomocy osobom i rodzinom bezdomnym** - w okresie sprawozdawczym udzielono pomocy 149 osobom bezdomnym w formie schronienia (w Noclegowni dla Kobiet, Domu dla Bezdomnych Mężczyzn i Hostelu) oraz pracy socjalnej. W placówkach noclegowych umieszczono 138 osób.
Pracownicy Działu prowadzili nadzór nad mieszkaniem chronionym dla osób bezdomnych, w którym zamieszkiwało 9 bezdomnych kobiet (w tym 2 kobiety z dziećmi) objętych indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności. W wyniku pracy socjalnej 2 kobiety usamodzielnily się i otrzymały mieszkania kwaterunkowe.
- **Poprawa funkcjonowania i usamodzielnienie osób z zaburzeniami psychicznymi** – w ramach specjalistycznych usług wśród podopiecznych kształtowano umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowano do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzono treningi umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych.
W 2013 roku ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 46 osób, w tym dwie osoby wyłącznie z dofinansowania na terapię dla dzieci.
Wypracowano 11 024 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych.
- **Mieszkania chronione terapeutyczne**
Na terenie miasta Płocka funkcjonują dwa mieszkania chronione terapeutyczne, przeznaczone dla osób niepełnosprawnych, prowadzone i finansowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku. Pierwsze znajduje się przy ul. Norwida i funkcjonuje nieprzerwanie od 2004r., kolejne mieści się przy ul. Na Skarpie - zostało uruchomione w lutym 2007r.
W okresie sprawozdawczym w mieszkaniach chronionych – terapeutycznych zamieszkiwało łącznie 12 osób:
 - 11 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
 - 1 osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Mieszkanie chronione terapeutyczne - ul. Norwida

W 2013 roku w mieszkaniu przebywało łącznie 10 osób. Osoby niepełnosprawne przebywające w mieszkaniu chronionym korzystają ze wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu i przygotowaniu do prowadzenia samodzielnego życia.

Mieszkanie chronione terapeutyczne - ul. Na Skarpie

W mieszkaniu przebywały łącznie 3 osoby (w tym 1 osoba przebywająca w 2013 r. także w mieszkaniu przy ul. Norwida). Pracownicy na bieżąco utrzymywali kontakt z mieszkańcami. Realizacja procesu terapeutycznego odbywała się poprzez tworzenie Indywidualnych Programów Usamodzielniania Życiowego, mieszkańcom w razie potrzeby udzielana była pomoc psychologiczna i socjalna.

- **Program „Wyrównywanie różnic między regionami II”**

W 2013 roku Gmina Miasto Płock była Realizatorem „Programu wyrównywania różnic między regionami II” Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Celem strategicznym programu jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie, w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

W ramach programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, działając, jako jednostka organizacyjna gminy pozyskał środki na zakup mikrobusu do przewozu osób niepełnosprawnych. Udział własny ze strony Gminy Miasto Płock wyniósł 65.731,01 zł, natomiast dofinansowanie ze środków PFRON wyniosło 42.623,00 zł.

Ponadto MOPS w Płocku w ramach obszaru dotyczącego likwidacji barier w zakładach opieki zdrowotnej w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania pozyskał środki PFRON na likwidację barier architektonicznych w płockich szpitalach. Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku zrealizował 5 projektów na łączną kwotę 587.923,59 zł, z czego dofinansowanie wyniosło 168.241,29 zł. Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. w Płocku zrealizował 3 projekty na kwotę 888.266,17 zł, z czego dofinansowanie wyniosło 281.848,51 zł.

Jednocześnie Miejski Urząd Pracy w Płocku pozyskał środki PFRON na realizację obszaru dotyczącego skierowania do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w kwocie 220.662,00 zł.

W ramach „Programu Wyrównywania różnic między regionami II” Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, działając, jako jednostka organizacyjna gminy pozyskał środki w ramach obszaru D (likwidacja barier transportowych) na dofinansowanie do kwoty 166.500,00 zł na poniższe 3 projekty wnioskodawców:

1. Caritas Diecezji Płockiej - zakup samochodu osobowego „mikrobus” do przewozu osób niepełnosprawnych – kwota do 55.500,00 zł.
2. Parafia Rzymskokatolicka Św. Jakuba Apostoła w Płocku - zakup busa przeznaczonego do przewozu osób niepełnosprawnych – kwota do 57.000,00 zł.
3. Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Niepełnosprawnością Umysłową „Jestem” – likwidacja barier komunikacyjnych w ramach dowozu osób niepełnosprawnych na zajęcia w WTZ – kwota do 54.000,00 zł.

- **Program „Aktywny Samorząd”**

W ramach Programu Gmina Miasto Płock otrzymała środki z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych na realizację zadania w kwocie 293.106,00 zł.

Z dofinansowania skorzystało 69 osób niepełnosprawnych.

- **Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej**

Realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wyznacza ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity z 2011 r. Dz.U. Nr 127, poz.721 ze zm.).

Tabela 10. Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej

Lp.	Rodzaj zadania	Plan na 2013r. (w zł)	Wykonanie za IV kwartały 2013r. (w zł)
1.	Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art.12a).	193.000,00	193.000,00
2.	Udzielanie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych, zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego (art.13).	-	-
3.	Dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na adaptację pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla tych osób, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności, adaptację lub nabycie urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy, zakup i autoryzację oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności, rozpoznanie przez służby medycyny pracy w/w potrzeb (art.26).	-	-
4.	Dokonywanie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy (art.26d).	-	-
5.	Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (art.26e).	100.000,00	100.000,00
6.	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu (art.35a ust.1 pkt. 6a).	79.760,49	79.760,49
7.	Finansowanie szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych (art.38, 40).	3.594,40	3.594,40
8.	Dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych (art. 41).	-	-
9.	Dofinansowanie kosztów funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej (art.10a,10b).	1.849.500,00	1.849.500,00
10.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art.10e) - osoby dorosłe,	38.834,00	38.834,00
	- dzieci i młodzież.	49.207,00	49.207,00
11.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art.35a ust.1 pkt. 7 lit. b), w tym dzieci i młodzież.	57.258,72	57.258,72
12.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (art.35a ust.1 pkt7 lit. c) - osoby dorosłe,	206.935,32	206.935,32
	- dzieci i młodzież.	72.992,14	72.992,14
13.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art.35a ust.1 pkt. 7 lit. d) - osoby dorosłe,	213.660,02	213.660,02
	- dzieci i młodzież.	39.107,91	39.107,91
14.	Dofinansowanie do usług tłumacza języka migowego.	-	-
15.	Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (art.36).	-	-
Ogółem		2.903.850,00	2.903.850,00

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej umieszczone w punktach od 1 do 8 tabeli realizowane są przez Miejski Urząd Pracy - wydatkowano kwotę 376.354,89 zł.

- **Dofinansowanie kosztów funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej**

Na terenie miasta Płocka funkcjonuje 6 warsztatów terapii zajęciowej, w których uczestniczy 125 osób niepełnosprawnych. Na bieżącą działalność warsztatów w okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 1.849.500,00 zł ze środków PFRON (90%) oraz 205.500,00 zł (10%) ze środków samorządowych.

- **Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych**

W 2013 r. o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 356 osób niepełnosprawnych (w tym 312 osób dorosłych oraz 44 dzieci).

Wykorzystanych (wyplaconych) zostało 105 dofinansowań na kwotę 88.041,00 zł.

- **Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych**

W okresie sprawozdawczym zawarto 9 umów na kwotę 69.342,40 zł. Wyplacono środki na sumę 57.258,72 zł. Rozliczono 7 umów na kwotę 57.258,72 zł. W 2013 r. rozpatrywane były wnioski złożone w roku 2012.

- **Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze**

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Łącznie zostało złożonych 451 wniosków na kwotę 401.160,52 zł.

Wyplacono 412 dofinansowań na kwotę 248.963,84 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Złożono 20 wniosków na kwotę 39.977,65 zł.

Zrealizowano 18 umów na kwotę 30.963 zł.

W 2013 r. z przeznaczeniem na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wydatkowano kwotę 279.927,46 zł.

- **Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych**

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych

Ogółem do rozpatrzenia przyjęto 41 wniosków na łączną kwotę 446.200,00 zł.

Zrealizowano 19 umów na kwotę 181.544,51 zł.

Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się

Wpłynęło 16 wniosków na ogólną kwotę 42.728,80 zł.

Zrealizowano 8 umów na kwotę 19.351,20 zł.

Dofinansowanie do likwidacji barier technicznych

Do rozpatrzenia przyjęto 32 wnioski na ogólną kwotę 104.059,87 zł.

Zrealizowano 23 umowy na kwotę 51.872,22 zł.

W 2013r. z przeznaczeniem na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych wydatkowano kwotę 252.767,93 zł.

Dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży

W 2013 r. na ten cel wydatkowana została ogólna kwota 161.307,05 zł, z tego:

- 49.207,00 zł wykorzystano na dofinansowanie uczestnictwa dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- 72.992,14 zł wykorzystano na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- 39.107,91 zł wykorzystano na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Łącznie na wszystkie zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w 2013 roku MOPS wydatkował kwotę 2.527.495,11 zł, natomiast Miejski Urząd Pracy w Płocku na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej wydatkował łącznie kwotę 376.354,89 zł.

Poza w/w zadaniami w ramach rehabilitacji zawodowej Ośrodek prowadził postępowania dotyczące spraw spornych oraz podejmował czynności związane z windykacją należności powstałych z tytułu nieprawidłowego realizowania umów w zakresie tworzenia stanowisk pracy oraz umów pożyczek. W okresie sprawozdawczym prowadzono 17 takich spraw. W wyniku podejmowanych czynności wyegzekwowano z tego tytułu kwotę 52.011,50 zł.

4.3. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Do zadań Powiatowego Zespołu należało:

- wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom powyżej 16-tego roku życia,
- wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności osobom poniżej 16-tego roku życia,
- wydawanie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień,
- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym.

Na mocy porozumienia między Zarządami Powiatów Zespół obsługiwał również mieszkańców powiatu płockiego.

Tabela 11. Liczba i cel przyjętych wniosków w latach 2012-2013

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba wniosków					
		2012 r.			2013 r.		
		m. Płock	Powiat płocki	Ogółem	m. Płock	Powiat płocki	Ogółem
1.	uzyskanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	2.082	1.521	3.603	2.136	1.437	3.573
2.	uzyskanie orzeczenia niepełnosprawności	305	284	589	324	323	647
3.	uzyskanie orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień	12	2	14	4	1	5
Razem		2.399	1.807	4.206	2.464	1.761	4.225
4.	uzyskanie legitymacji osoby niepełnosprawnej	814	313	1.127	811	289	1.100
Razem		3.213	2.120	5.333	2.136	1.437	5.325

Tabela 12. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16-tego roku życia w latach 2012-2013

Stopień niepełnosprawności	2012 r.			2013 r.		
	m. Płock	Powiat płocki	Ogółem	m. Płock	Powiat płocki	Ogółem
znaczny	504	620	1.124	514	388	803
umiarkowany	891	600	1.491	1.006	592	1.598
lekki	411	264	675	457	281	738
niezaliczono lub odmowa	196	110	306	261	133	394
Razem	2.002	1.594	3.596	2.143	1.394	3.537

Tabela 13. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób poniżej 16-tego roku życia w latach 2012-2013

Orzeczenie	2012 r.			2013 r.		
	m. Płock	Powiat płocki	Ogółem	m. Płock	Powiat płocki	Ogółem
orzeczenie pozytywne	263	256	519	304	280	584
orzeczenie negatywne	35	57	92	26	40	66
Razem	298	313	611	330	320	650

Tabela 14. Liczba wydanych orzeczeń ze wskazaniem do ulg i uprawnień w latach 2012-2013

Stopień niepełnosprawności	2012 r.			2013 r.		
	m. Płock	Powiat płocki	Ogółem	m. Płock	Powiat płocki	Ogółem
znaczny	10	2	12	3	1	4
umiarkowany	-	-	-	-	-	-
lekki	1	-	1	-	-	-
Razem	11	2	13	3	1	4

Tabela 15. Liczba wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej w latach 2012-2013

Stopień niepełnosprawności	2012 r.			2013 r.		
	m. Płock	Powiat płocki	Ogółem	m. Płock	Powiat płocki	Ogółem
osoby po 16-tym roku życia	642	237	879	628	205	833
osoby przed 16-tym rokiem życia	180	74	254	178	78	256
Razem	822	311	1.133	806	283	1.089

W 2013r. członkowie Zespołu uczestniczyli w 269 posiedzeniach składów orzekających. Liczba spraw umorzonych z uwagi na: nieusprawiedliwione niestawiennictwo, śmierć wnioskodawcy, brak odpowiedzi na wezwanie do uzupełnienia złożonego wniosku, wycofanie wniosku wynosiła ogółem - 104.

W okresie sprawozdawczym psycholog Zespołu wykonał dla potrzeb składów orzekających 49 badań psychologicznych.

W 2013r. do Powiatowego Zespołu wpłynęło łącznie 328 odwołań w tym: z terenu miasta Płocka – 215, z terenu powiatu płockiego - 113.

W ramach samokontroli Zespół zmienił 11 orzeczeń (Płock 9 orzeczeń, powiat płocki – 2 orzeczenia). Pozostałe sprawy zostały przekazane do organu II instancji.

5. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku realizował 3 projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej zgodnie z zasadami określonymi we właściwych dla danego programu dokumentach programowych i proceduralnych:

1. Projekt systemowy „Droga do aktywności”
2. Projekt „KIS – NOWA PERSPEKTYWA”
3. Projekt „Rozwiń skrzydła”

1. Projekt systemowy „Droga do aktywności” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet VII. Integracja społeczna, Działanie 7.1 Upowszechnianie aktywnej integracji.

Z uwagi na fakt, że MOPS w Płocku realizuje zarówno zadania gminy jak i powiatu, projekt realizowany jest w ramach dwóch poddziałań: Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej oraz Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Głównym celem projektu jest zwiększenie aktywności zawodowej lub społecznej wśród mieszkańców Płocka: osób nieaktywnych zawodowo, bezrobotnych osób niepełnosprawnych oraz rodziców wychowujących dzieci wymagające opieki. Odbiorcami projektu są osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w wieku aktywności zawodowej, korzystające z pomocy MOPS.

W roku 2013 w ramach projektu podjęto niżej wymienione działania:

- 1) Przeprowadzono rekrutację uczestników do udziału w projekcie i zakwalifikowano łącznie 150 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym: 83 osoby nieaktywne zawodowo, 47 bezrobotnych osób niepełnosprawnych oraz 20 rodziców posiadających dzieci wymagające opieki.
- 2) Przeprowadzono wywiady środowiskowe - zawarto 150 kontraktów socjalnych, podpisano 150 indywidualnych ścieżek reintegracji.
- 3) Prowadzono bieżącą pracę socjalną ze wszystkimi uczestnikami projektu. Rodziny zakwalifikowane do udziału w projekcie zostały objęte wsparciem Asystenta rodziny.
- 4) Przeprowadzono diagnozę indywidualnych potrzeb uczestników projektu, która dostarczyła informacji dotyczących: predyspozycji, możliwości, barier, potrzeb, kwalifikacji, wykształcenia,

doświadczenia zawodowego, dodatkowych umiejętności, zainteresowań, ograniczeń zdrowotnych, decyzji zawodowej, sytuacji rodzinnej i społecznej mającej wpływ na powrót lub wejście na rynek pracy każdego uczestnika.

- 5) W ramach aktywizacji zawodowej zorganizowano indywidualne spotkania z doradcą zawodowym mające na celu adekwatny dobór kursów, szkoleń, zajęć warsztatowych, zwiększenie motywacji do działania, zaplanowanie kariery zawodowej, nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy i tworzenia dokumentów aplikacyjnych.
- 6) W ramach aktywizacji społecznej zorganizowano:
 - Trening umiejętności i kompetencji społecznych, którego celem było podniesienie kompetencji i umiejętności interpersonalnych, zwiększenie wiary we własne siły i umiejętności, zdobycie umiejętności autoprezentacji i kształtowania wizerunku, umiejętności zawodowych, stanowiących podstawę do pełnego funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie, w tym powrotu na rynek pracy i aktywizację zawodową.
 - Poradnictwo prawne – indywidualne spotkania z prawnikiem mające na celu uzyskanie odpowiedzi na nurtujące kwestie w zakresie m.in. kwestii mieszkaniowych, rodzinnych, alimentacyjnych itp.
 - Poradnictwo pedagogiczne w zakresie m.in. zdobywania umiejętności racjonalnego dysponowania wolnym czasem, gospodarowania budżetem domowym, umiejętności planowania przyszłości zawodowej i osobistej, nauki budowania celów życiowych, umiejętnego rozwiązywania problemów wychowawczych.
 - Poradnictwo specjalistów od wizerunku (stylista, wizażysta) – spotkania mające na celu podniesienie samooceny, zwiększenie wiedzy na temat kreowania nienagannego wizerunku, nabycia umiejętności autoprezentacji.
 - Zajęcia warsztatowe savoir – vivre.
- 7) W ramach aktywizacji edukacyjnej zorganizowano łącznie ponad 30 różnych kursów zawodowych zgodnych z potrzebami lokalnego rynku pracy oraz predyspozycjami i oczekiwaniami uczestników projektu.
- 8) W ramach aktywizacji zdrowotnej zorganizowano:
 - Indywidualną i grupową terapię psychologiczną, celem pokonania barier tkwiących w osobach i ich otoczeniu, diagnozy i pomocy w rozwiązaniu konkretnych problemów osobistych oraz pomocy w wyzwaniu emocji i właściwych postaw.
 - Indywidualne zajęcia rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych w celu poprawy ich kondycji psychoruchowej.
 - Wyjazdowy zespół ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo – 14 dniowy pobyt w miejscowości nadmorskiej ukierunkowany na rehabilitację osób niepełnosprawnych.

Podczas podejmowania działań aktywizujących Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z Miejskim Urzędem Pracy w Płocku na podstawie Porozumienia Nr 332/2008 z dnia 16 czerwca 2008r. oraz Aneksu Nr 172/2009 do Porozumienia z dnia 14 maja 2009r. określających zasady udzielania wsparcia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz wzajemnej wymiany informacji między instytucjami.

W ramach projektu systemowego realizowany był Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Płocka na lata 2008 – 2013 – stworzono „Podprogram Aktywności Lokalnej dla projektu systemowego”, w ramach którego prowadzono m. in. działania o charakterze środowiskowym – inicjatywy mające na celu zintegrowanie osób wykluczonych społecznie z ich najbliższym otoczeniem, ułatwienie dostępu do usług deficytowych – spotkania o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym tj.:

- Obchody Ogólnopolskiego Dnia Solidarności z Osobami Chorymi na Schizofrenię – celem szerzenia wiedzy na temat osób zaburzonych psychicznie, przeciwdziałania dyskryminacji i stygmatyzacji osób

niepełnosprawnych poprzez edukację, współpracę z mediami oraz integrację ze środowiskiem lokalnym.

- Edukacyjny Piknik Rodzinny w ramach promowania postaw prorodzinnych oraz upowszechniania alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
- Spotkanie promujące idee wolontarystyczne i integrację międzypokoleniową – inicjatywa służąca podnoszeniu poziomu świadomości społecznej na temat działań wolontarystycznych oraz wiedzy na temat potencjału osób dojrzałych.
- Spotkanie edukacyjne "Nauka savoir – vivre przy stole".
- Spotkanie edukacyjne „Pierwsza pomoc” zorganizowane w celu przekazania elementarnych zasad postępowania w przypadku kontaktu z osobami będącymi w stanie zagrożenia życia oraz podstaw organizacji pierwszej pomocy.
- Warsztaty edukacyjno – integracyjne „Przełamujemy stereotypy”, zajęcia o tematyce „gender”, zwiększające wrażliwość na problem znaczenia płci, uświadomienie konsekwencji istnienia stereotypów płci oraz umiejętność identyfikowania odmienności.
- Prowadzono również zajęcia animacyjne: sportowe i taneczne, których celem było pobudzanie aktywności do podejmowania działań prowadzących do zmiany postawy, stylu życia, sposobów myślenia oraz ułatwianie dostępu do usług deficytowych.

2. Projekt „KIS – NOWA PERSPEKTYWA” – złożony do dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007- 2013, Priorytet VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt realizowany jest w partnerstwie z Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Płocku.

W 2013 r. realizowana była I edycja projektu, w ramach której wsparciem objęto 30 uczestników. Podejmowano szereg działań wynikających z programu Klubu Integracji Społecznej. W ramach reintegracji społecznej zorganizowane zostały warsztaty z psychologiem, doradcą zawodowym, pedagogiem oraz poradnictwo specjalistyczne świadczone przez psychologa oraz radcę prawnego. Ponadto uczestnicy projektu na bieżąco mogli korzystać z pracowni komputerowej, w której dyżury pełnił informatyk, zapewniający pomoc w korzystaniu z urządzeń komputerowych.

Uzupełnieniem zajęć prowadzonych w KIS były zorganizowane dla uczestników projektu różnorodne formy spędzania czasu wolnego: warsztaty taneczne, warsztaty decoupage, 4 wyjścia do kina oraz 2 spotkania integracyjne w formie obiadu/kolacji zorganizowane w restauracji.

W ramach reintegracji społeczno - zawodowej, za którą odpowiedzialny był Partner - Zakład Doskonalenia Zawodowego, dla 30 uczestników projektu zorganizowano warsztaty z zakresu kształtowania własnego wizerunku – prezencji oraz warsztaty z zakresu savoir-vivre.

Ponadto beneficjenci ostateczni projektu wzięli udział w następujących kursach/szkoleniach:

- kurs obsługi komputera – 30 os.
- kurs jęz. angielskiego – 3 os.
- kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym – 3 os.
- kosmetyczka z elementami wizażu – 10 os.
- sprzedawca – fakturzysta z obsługą kasy fiskalnej – 5 os.
- prawo jazdy kat. B – 5 os.

Dodatkowo dla 15 osób chętnych został zorganizowany kurs ABC Przedsiębiorczości oraz w ramach zajęć praktycznych wyjazd studyjny do miasta Łodzi, w którym prowadzone są aktywnie działania w sferze NGO. Ponadto uczestnicy KIS mogli skorzystać z usług/ porad pośrednika pracy.

Łącznie w ramach Projektu w roku 2013 objęto wsparciem 34 mieszkańców miasta Płocka (22 kobiety i 12 mężczyzn), w tym 10 osób w wieku 15-24 (5 kobiet i 5 mężczyzn). W trakcie realizacji projektu 4 osoby podjęły zatrudnienie (1 kobieta i 3 mężczyzn), 26 osób ukończyło kursy zawodowe podwyższające kwalifikacje.

W ramach działań projektowych realizowana była również promocja wolontariatu działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej:

- zamieszczano ogłoszenia prasowe na stronach gazety lokalnej,
- nagrano i emitowano spoty radiowe w lokalnej rozgłośni radiowej,
- opracowano i wydrukowano plakaty, ulotki i biuletyn informacyjny,
- przeprowadzono spotkania z młodzieżą w plockich szkołach (liceach i gimnazjach) promujące wolontariat,
- prowadzona była kampania internetowa oraz kampania na bilbordach typu LED,
- zorganizowano konferencję oraz festyn promujący wolontariat,
- prowadzona była kampania promująca wolontariat poprzez ekspozycję plakatów i spotów statycznych w autobusach KM.

Zgodnie z założeniem projektu w okresie lipiec - grudzień 2013 r. uczestnikom projektu wypłacono stypendia szkoleniowe, jako dodatkowe wsparcie.

3. Projekt „Rozwiń skrzydła” - czas trwania projektu 01.01.2013r. – 31.12.2014r. (I edycja – 01.01.2013r. - 30.11.2013r., II edycja – 01.12.2013r. – 31.12.2014r.).

Projekt skierowany jest do 84 mieszkańców miasta Płocka oraz 16 mieszkańców Gminy Sanniki (po 50 osób w każdej edycji). Uczestnikami projektu są osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo, w wieku aktywności zawodowej, zagrożone wykluczeniem społecznym, korzystające z pomocy MOPS w Płocku (w tym 30 osób w wieku do 25 r.ż. lub powyżej 45 r.ż.).

Celem projektu jest ograniczenie zjawiska pozostawania bez zatrudnienia i poprawa dostępu do rynku pracy 100 mieszkańców woj. mazowieckiego w tym 84 mieszkańców miasta Płocka oraz 16 mieszkańców gminy Sanniki - osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo w wieku aktywności zawodowej zagrożonych wykluczeniem społecznym korzystających z pomocy społecznej.

W okresie 2013r. przeprowadzone zostały następujące działania:

- W procesie rekrutacji osób do udziału w I edycji projektu zakwalifikowano 50 osób (42 z terenu miasta Płocka oraz 8 z gminy Sanniki).
- Broker edukacyjny oraz psycholog opracowali plany reintegracji zawodowej i społecznej.
- W ramach reintegracji zawodowej i społecznej dla uczestników, u których została zdiagnozowana potrzeba uczestnictwa w warsztatach kształtowania postawy pro-aktywnej zorganizowane zostały spotkania grupowe z doradcą zawodowym, których celem było przygotowanie uczestników do powrotu na rynek pracy. Dla uczestników, dla których została zdiagnozowana potrzeba uczestnictwa w warsztatach psychoedukacyjnych zostały zorganizowane spotkania grupowe z psychologiem, których celem było zwiększenie umiejętności i kompetencji społecznych wśród uczestników projektu.
- Dla wszystkich uczestników projektu zorganizowano warsztaty savoir-vivre oraz dla osób zainteresowanych - warsztaty metamorfozy.
- Zgodnie z założeniami projektu w kwietniu 2013r. rozpoczął działalność Klub Środowiskowy przy ul. Synagogałnej 9/11. Klub został wyposażony w sprzęt oraz meble, zatrudniono (na podstawie umowy o pracę) dwóch pracowników w charakterze Animatorów/Opiekunów Klubu.
- Prowadzono bezpłatne poradnictwo: porady prawnika, pedagoga, brokera edukacyjnego, informatyka.
- Ponadto dla uczestników projektu prowadzone były:
 - warsztaty „W zdrowym ciele zdrowy duch”, w ramach których odbywały się spotkania z dietetykiem, zajęcia na basenie oraz zajęcia rekreacyjno - sportowe na siłowni,
 - warsztaty decoupage,
 - warsztaty zdobnictwa i wyrobu sztucznej biżuterii,
 - warsztaty fotograficzne,
 - warsztaty „Pierwsza pomoc”.

- W ramach promocji Klubu Środowiskowego w lokalnej prasie zamieszczane były ogłoszenia prasowe, w lokalnej rozgłośni radiowej emitowany był spot radiowy, na portalu internetowym zamieszczany był baner reklamowy,
- Zorganizowano i przeprowadzono kursy zawodowe:
 - Kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym (67h kursu dla 9 osób),
 - Prawo jazdy kat. B (50h kursu dla 14 osób),
 - Sprzedawca fakturzysty (160h kursu dla 8 osób),
 - Fryzjer (180h kursu dla 6 osób),
 - Operator koparko-ładowarki (202h kursu dla 5 osób),
 - Modelacja i stylizacja paznokci (60h kursu dla 8 osób),
 - ABC Przedsiębiorczości (50h kursu dla 15 chętnych uczestników),
 - Obsługa komputera (50h kursu dla 30 chętnych uczestników projektu).
- W celu zdobycia wiedzy mogącej skutecznie przyczynić się do prowadzenia działalności w sferze NGO dla 30 chętnych uczestników projektu został zorganizowany wyjazd studyjny do podmiotu ekonomii społecznej – Zakładu Aktywizacji Zawodowej w Radziejowie.
- Wśród wszystkich uczestników I edycji projektu przeprowadzono ewaluację projektu celem zbadania jego efektów.

6. Integracja społeczna

Działania z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej prowadzone były w Dziale Integracji Społecznej Ośrodka w tym:

- **Prowadzenie pracowni komputerowej**

Pracownia wyposażona jest w trzy stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz drukarki. W pracowni dostępne są oferty pracy, które na bieżąco przesyłane są do MOPS w formie elektronicznej z Miejskiego Urzędu Pracy. Dostępne są również wzory dokumentów aplikacyjnych, które mogą wykorzystać osoby bezrobotne korzystające z sali komputerowej. W 2013r. z pracowni komputerowej osoby bezrobotne lub nieaktywne zawodowo skorzystały 285 razy.

- **Warsztaty dla osób bezrobotnych – „SPADOCHRON” – zorganizowane we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy Filia w Płocku – kontynuacja**

Warsztaty zorganizowane były dla osób długotrwale bezrobotnych, które bezskutecznie poszukują zatrudnienia, korzystających z pomocy MOPS. Program warsztatów obejmował zagadnienia: „co chcesz robić w życiu – cel i motywacja”, „moje kwalifikacje i umiejętności – moje możliwości zawodowe”, „osobisty pisemny przekaz informacji o sobie do pracodawcy”, „wykorzystaj swoje 15 minut – profesjonalna autoprezentacja”. Na program warsztatów składały się 4 dni stacjonarnego szkolenia oraz 1 dzień praktycznego poszukiwania pracy w terenie. Zajęcia prowadzone były przez doradców zawodowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie Filia w Płocku.

W spotkaniach wzięło udział 16 osób.

- **Warsztaty dla osób pozostających bez zatrudnienia zorganizowane w ramach współpracy z OHP Płock**

W 2013 r. zorganizowano trzydniowy cykl spotkań z zakresu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, które odbyły się w dniach 17-19 kwietnia 2013r. Zajęcia miały charakter warsztatowy i dotyczyły zagadnień takich jak: rozpoznawanie własnych predyspozycji zawodowych, opracowanie dokumentów aplikacyjnych, autoprezentacja w procesie poszukiwania pracy. Spotkania były prowadzone przez doradcę zawodowego i jednocześnie psychologa z Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej OHP. Do udziału w spotkaniach zaproszono 34 osoby, uczestniczyło w nich łącznie 17 osób.

- **Działania integracyjne, terapeutyczne, edukacyjno-pomocowe - grupa wsparcia dla rodziców niepełnosprawnych intelektualnie dzieci – uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy typu B – kontynuacja**

W Środowiskowym Domu Samopomocy typu B odbywały się cykliczne spotkania rodziców 15 uczestników placówki w ramach Grupy Wsparcia. Grupa wsparcia została zainicjowana w odpowiedzi na potrzeby rodziców uczestników i jest wynikiem współpracy pomiędzy Działem Integracji Społecznej i Środowiskowym Domem Samopomocy typu B. Spotkania prowadzone są przez psychologa i są okazją do wymiany doświadczeń i wzajemnego wspierania się. Dają szansę na odreagowanie codziennych stresów związanych z wychowywaniem dzieci dotkniętych niepełnosprawnością. W razie konieczności do udziału w spotkaniach grupy zapraszani są specjaliści np. prawnik, lekarz, rzecznik osób niepełnosprawnych. W czasie spotkań grupy rodziców, opiekę nad ich dziećmi sprawują wolontariusze. W okresie sprawozdawczym zostało zorganizowanych 19 spotkań.

- **Warsztaty „Podstawowa pielęgnacja osoby przewlekle chorej i niesamodzielnej”**

Dział Integracji Społecznej był jednym z organizatorów spotkań warsztatowych prowadzonych przez Fundację „Razem Zmieniamy Świat”. Spotkania zostały przeprowadzone 4 czerwca 2013r., a ich tematem była opieka i pielęgnacja osób chorych przewlekle i niesamodzielnych. Przeprowadzono rekrutację uczestników warsztatów i zapewniono pomoc wolontariusza podczas ich trwania. W spotkaniu wzięło udział łącznie 41 osób.

- **Projekt socjalny „Letni piknik w ogrodzie” – impreza plenerowa dla osób starszych i niepełnosprawnych**

27 czerwca 2013 r. na terenie Rodzinnego Ogrodu Działkowego im. T. Kościuszki przy ul. Gwardii Ludowej 10 została zorganizowana impreza plenerowa pn. „Letni Piknik w Ogrodzie”. Spotkanie było adresowane do osób samotnych, niepełnosprawnych lub długotrwale chorych, które korzystają z pomocy Ośrodka. Coroczny piknik jest dla uczestników okazją do spędzenia czasu w plenerze, w towarzystwie osób o podobnej życiowej sytuacji i zbliżonych problemach. Podczas pikniku, oprócz serwowanego poczęstunku, uczestnicy mogli posłuchać występu solistek ze Studia Piosenki MDK, obejrzeć pokaz tradycyjnego tańca cygańskiego oraz bawili się przy muzyce Kapeli „Stare Wiarusy”. W „Letnim Pikniku w Ogrodzie” uczestniczyły 54 osoby.

- **Projekt socjalny „Kultura dla wszystkich”- kontynuacja**

W 2013r. dzięki kontynuacji współpracy z Płocką Orkiestrą Symfoniczną Dział Integracji Społecznej otrzymał zaproszenia na koncerty i recitale, które zostały przekazane dla osób niepełnosprawnych, seniorów, osób samotnych – uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy, klientów trzech Zespołów Pracy Socjalnej, wolontariuszy.

Łącznie w 6 koncertach muzycznych uczestniczyły 103 osoby.

- **Projekt socjalny „Spotkania z kulturą romską”**

Projekt realizowany był w okresie maj - lipiec 2013r. Jego celem była poprawa stanu wiedzy na temat społeczności romskiej wśród nie-romskiej większości, a w konsekwencji poprawa wizerunku Romów w społeczeństwie, próba zmiany negatywnych stereotypów związanych z tą społecznością oraz promowanie postawy otwartości na inne kultury, zarówno wśród społeczności polskiej jak i wśród samych Romów.

Zorganizowano 5 spotkań w Środowiskowym Domu Samopomocy typu B dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Głównymi elementami spotkań były: pogadanka i krótki film na temat historii i kultury Romów, czytanie baśni romskich, prezentacja estradowego stroju romskiego, nauka i słuchanie muzyki cygańskiej, zajęcia plastyczne – pt. „Flaga romska” - technika dowolna. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele lokalnej społeczności romskiej, m.in. asystent edukacji romskiej.

- **Projekt socjalny „Teraz seniorzy!”**

Realizacja projektu rozpoczęła się w październiku 2013r. Celem projektu jest wszechstronna aktywizacja osób starszych, zarówno w zakresie aktywności ruchowej, jak i w sferze rozwijania zainteresowań i pasji, poprzez motywowanie seniorów do aktywności fizycznej oraz stwarzanie im przyjaznej przestrzeni, w której będą mogli spotykać się, zawierać nowe znajomości, wspólnie spędzać czas i uczestniczyć w proponowanych formach różnorodnych zajęć, rozwijać zainteresowania, dzielić się swoimi doświadczeniami i zarażać pasją. Projekt skierowany jest do osób w wieku 60+. W 2013 r. zorganizowano 9 spotkań.

- **Projekt socjalny „Bądź dobrym Mikołajem”**

Projekt realizowany we współpracy z Działem Pomocy Rodzinie i Dziecku. 14 grudnia 2013 r. zostało zorganizowane przedświąteczne spotkanie z Mikołajem, podczas którego 150 dzieciom przekazane zostały paczki ze słodyczami. Zakup paczek został sfinansowany z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Celem projektu była integracja dzieci o podobnym statusie społecznym oraz zachowanie tradycji Świąt Bożego Narodzenia.

- **Prowadzenie klubu wolontariatu**

W 2013 r. na rzecz klientów i ich rodzin pracowało 71 wolontariuszy (na podstawie porozumień o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych). Wolontariusze pomagali przy odrabianiu lekcji, udzielali korepetycji, pracowali w świetlicach środowiskowych i Środowiskowym Domu Samopomocy, pomagali osobom starszym, niepełnosprawnym, pomagali w realizacji projektów socjalnych oraz imprez organizowanych przez MOPS lub inne instytucje miasta (Mini Igrzyska Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie, „Letni Piknik w Ogrodzie”, Piknik Rodzinny Projektu „Droga do Aktywności”, warsztaty teatralne Teatru PER-SE, Piknik ŚDS, spotkanie w ramach Projektu „Bądź dobrym Mikołajem”). Wpłynęło 108 zgłoszeń z prośbą o pomoc wolontariacką.

- **Organizacja i realizacja prac społecznie użytecznych**

Na podstawie Zarządzenia Nr 276/2011 Prezydenta Miasta Płocka z dnia 30 marca 2011r. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku został upoważniony do organizacji i realizacji prac społecznie użytecznych na terenie Gminy–Miasto Płock.

Zgodnie z planem potrzeb w tym zakresie, prace społecznie użyteczne w 2013 r. wykonywały 174 osoby bezrobotne w 53 jednostkach organizacyjnych Urzędu Miasta Płocka.

Opracowała:
Katarzyna Michalska